

Palmàcies i Plantes Exòtiques

Les **Palmàcies** o arecàcies (família Arecaceae) són una família de plantes monocotiledònies (és a dir, que no només no tenen un creixement secundari, com els arbres, sinó que a més en germinar les llavors només brolla un únic cotiledó. Normalment se les coneix com a palmeres o palmes.

Són plantes llenyoses que tot i ser monocotiledònies moltes són arborescents, amb grans fulles en corona al final de la tija, generalment pinnades (pinnatisectes) o palmells (palmatisectes). Les seves flors tenen 3 sèpals i 3 pètals, i es disposen en inflorescències proveïdes d'una o diverses espastes. El fruit és carnós: una baia o una drupa. Estan àmpliament distribuïdes en regions tropicals a temperades, però principalment en regions càlides.

Entre les palmeres es troben espècies d'importància econòmica i espècies de valor ornamental, a més d'altres com el cocoter, el palmell d'oli, el palmell datiler, el margalló, el rotang, la cera de carnaúba, la ràfia, entre d'altres.

Al món creixen com a espècies pròpies de zones tropicals, existeixen concentracions en països com Madagascar. Colòmbia és el país amb més varietat i una d'elles és l'arbre nacional. Addicionalment hi ha diversos jardins botànics especialitzats a les palmeres i són sovint anomenats palmetum. Entre algunes d'aquestes col·leccions es poden citar el Palmetum de Santa Creu de Tenerife i el Palmerar d'Elx, a Espanya.

Les seves característiques principals, és a dir, aquelles en què ens hem de fixar quan vulguem identificar-les són:

- Arrels: el sistema radicular és fasciculat, la qual cosa vol dir que no tenen una arrel principal. Són superficials i no aprofundeixen més de 60cm. A més, no són invasives.

- Estípit: és el tronc o fals tronc. Pot ser multicaule (diversos troncs), o unicaule. Depenent de l'espècie pot ser llarg, curt, fi, aspre, coberts de fibres o espines, grimpador o subterrània. Alguns poden suportar la força dels huracans, ja que les palmeres no tenen cambium pel que tenen un tronc més flexible. Però són incapaços de regenerar el teixit extern: no poden cicatritzar les ferides.

- Fulles: poden ser pinnades (Butia, Phoenix, Chamaedorea, etc.), que són aquelles de les que a partir del raquis sorgeixen els segments orientats cap als costats; bipinnades, que són aquelles els folíols de les quals són doblement pinnats; palmades (Chamaerops) que són les que tenen forma de ventall; i costapalmadas, que són fulles en forma de ventall el pecíol del qual s'insereix en forma de costella als llimbs.

- Inflorescència: són el conjunt de flors. Estan protegides per bràctees anomenades espates.

- Flors: són molt petites, formades per 6 pètals en 2 verticils. La majoria d'espècies són monoiques (hi ha exemplars femenins i masculins), però també n'hi ha que són dioiques. Al seu torn, les palmeres poden ser monocàrpiques (Corypha), és a dir, que després de florir una vegada es moren deixant darrere seu una gran quantitat de llavors, o policàrpiques, que floreixen una vegada a l'any des del moment en què arriba a edat adulta.

Les Plantes Exòtiques, com a concepte, tenen un tint subjectiu tenint en compte que a cada lloc del món habiten unes determinades plantes, Podríem dir que les són aquelles que no estem acostumats a veure als vivers de la nostra zona. I, com a conseqüència, són les que sovint ens criden especialment l'atenció. Les plantes exòtiques són totes aquelles que no són autòctones. Són aquelles que van ser introduïdes (intencionalment o accidentalment) des d'altres països i s'han "asilvestrat" aquí. Gairebé sempre per obra de l'home.

Al voltant del món i en diferents hàbitats i paisatges, existeixen flors més exòtiques i estranyes. Posseeixen formes, textures, aromes i colors sorprenents; lamentablement moltes estan en perill d'extinció.

Palmeres i Plantes Exòtiques

- WASHINGTONIA ROBUSTA
- ARECASTRUM ROMANZOFFIANUM
- PHOENIX CANARIENSIS
- PHOENIX DACTILIFERA
- CORDYLINE AUSTRALIÀ
- DRACAENA DRAGO
- YUCCA ELEPHANTIPES
- CHAMAEROPS HUMILIS
- AGAVE TEQUILIANA (Blau)
- AGAVE AMERICANA VARIEGATA
- ALOE ABORESCENS
- ALOE VERA
- PHORMIUM TENAX VARIEGATA

WASHINGTONIA
ROBUSTA

ARECASTRUM
ROMANZOFFIANUM

PHOENIX
CANARIENSIS

PHOENIX
DACTYLIFERA

CORDYLINE
AUSTRALIÀ

DRACAENA
DRAGO

YUCCA
ELEPHANTIPES

CHAMAEROPS
HUMILIS

AGAVE
TEQUILIANA

AGAVE AMERICANA
VARIEGATA

ALOE
ABORESCENS

ALOE
VERA

PHORMIUM TENAX
VARIEGATA

• WASHINGTONIA ROBUSTA

La palmera de ventall mexicana, palmera mexicana, és una planta originària del sud de la península de Baixa Califòrnia, a Mèxic. Arriba a una alçada de fins a 35m., amb un tronc esvelt i simple d'un diàmetre no superior als 35-40 centímetres. Les seves fulles són costapalmades, és a dir, que tenen forma de ventall, amb alguns fils blancs. Els peciols són llargs i van armats amb espines gruixudes. Les flors s'agrupen en inflorescències axil·lars. Estan molt ramificades i són penjolls. El fruit té forma esfèrica, és de color negre i fa uns 0,5cm de diàmetre.

El palmell washingtonia rep el seu nom en honor al president dels Estats Units, George Washington. I com ja hauràs conclòs, aquest palmell és nadiu de Mèxic, de les regions de Baixa i Sonora específicament.

• ARECASTRUM ROMANZOFFIANUM

A la palmera "pindó" se'l coneix com a palmera coco plomós o palmell reina en alguns llocs. És nativa de Brasil, Paraguai, Uruguai i Argentina. Ha canviat de nom 3 vegades des de 1900: primer es va identificar com a Cocos Plumosa, després a mitjan segle es va convertir en Arecastrum Romanzoffiana i ara té un nou gènere i nom botànic: Syagrus Romanzoffiana. Està dedicat al príncep rus Nicolau Romanzoff, que va finançar una expedició arreu del món al s.XIX. Aquest palmell és un element bàsic de la majoria dels paisatges tropicals o subtropicals i es caracteritza pel seu tronc gris clar i les seves fulles plomoses sempre verdes. Alguna cosa ens agrada d'aquest palmell i és que balla, fins i tot el més mínim moviment d'aire fa vibrar les fulles d'aquest palmell bonic.

Els nadius del Nord-est argentí i el Paraguai feien servir la decocció d'arrels del pindó per provocar o estimular la menorrea, o com a abortiu en grans dosis. És possible fer dolços del fruit (similar a la mel de palmell); posant en remull els fruits, després separant la polpa de la llavor, col·locar tot polpa i llavor amb una mica d'aigua a bullir; després passar per un colador separant el suc al qual se li afegirà sucre en quantitat necessària i es porta al foc fins a donar-li punt de gelea o melmelada (es pot afegir closques de taronja per enriquir el sabor). s'aclareix que per la gran quantitat de pectina del fruit, la seva consistència és una mica més elàstica que la mel (exemple: 30 fruits, 2 tasses noies d'aigua i 150 grams de sucre, unes closques de taronja a trossos).

• PHOENIX CANARIENSIS

És el nom científic d'una palmera endèmica de les Illes Canàries (Espanya) que va ser descrit per J. Benjamin Chabaud i publicat a *Provence Agricole et Horticole Illustrée*, el 1882.

Es tracta d'una palmera de grans dimensions, amb una alçada de fins a 20 metres i un gruix de tronc d'1m coneguda com a palmera canària, palmell de les Canàries, fènix o tàmara. Té una corona densa de fulles pinnades de color verd que fan fins a 5 metres de llarg. Les inflorescències apareixen entre les fulles, un cop ramificades, amb una longitud de fins a 100cm. El fruit és una drupa (semblant al dàtil) a l'interior del qual trobem una única llavor.

Àmpliament cultivada a tot el món, sobretot en llocs amb climes càlids. Les fulles de la palmera canària, verdes o seques, serveixen per elaborar objectes quotidians, entre molts altres: catifes, bosses, cistelles o barrets... La tècnica utilitzada és la del trenat amb les mans, només ajudades per eines bàsiques com agulles de cosir, tisores o el punxó. El nervi central de la fulla, conegut com a pergà, és més dur i resistent i es destina a la fabricació de cistelles molt més resistents per transportar pesades càrregues. És oficialment el símbol vegetal de les Illes Canàries.

• PHOENIX DACTILIFERA

Phoenix dactylifera és el nom científic d'una palmera en general multicaule (de diversos troncs) originària del Sud-oest d'Àsia. Va ser descrita per Carlos Linneo i publicat a '*Species Plantarum*' l'any 1753. Popularment se la coneix pels noms de datilera, palmell o palmera comú, fènix o támara.

Es tracta d'una palmera que pot assolir una alçada de fins a 30 metres, amb un o diversos troncs amb un gruix màxim de 50 centímetres. Les seves fulles són pinnades, d'entre 1,5 i 5 metres de llargada, amb esfilades espines, i amb pinnes o folíols de 10 a 80cm. de longitud els quals són de color verdblavós. És una bonica palmera que queda molt bé a qualsevol jardí, sigui gran o petit. Resisteix sense problemes la sequera, així com les gelades moderades. Així que sens dubte és interessant tenir-ne una, per exemple, per delimitar camins o zones, com a exemplar aïllat o en grups, o com a planta de rocalla.

Són diverses les parts que s'usen per a consum:

- Fulles: les joves, un cop cuinades, es consumeixen com a verdura.
- Flors: s'utilitzen en amanides o com a condiment per al pa.
- Dàtils: els madurs, s'utilitzen secs o en conserva, com a pisco labis.
- Llavors: després de moldre-les amb farina, es fa pa amb elles.

Les fulles de la Phoenix dactylifera es fan servir a Espanya durant el Diumenge de Rams, començant així la Setmana Santa. D'altra banda, a Àfrica les utilitzen per fabricar cabanes, ventalls, estores o cistelles. Amb les fibres es poden fer barrets, cordes i fins i tot teles.

• CORDYLINE AUSTRALIÀ

És una monocotiledònia endèmica de Nova Zelanda. Creix fins a 15 m d'alçada, primer amb una tija única per després ramificar-se profusament, cada branca pot portar una tija floral. Les fulles tenen forma d'espasa, de 40 a 90 cm de longitud i de 3 a 7 cm d'amplada a la base, amb nombroses venes paral·leles. Flors cremoses o blanquinoses, al voltant d'1 cm de diàmetre amb sis tèpals, sorgeixen en un dens raïm de 50 a 100 cm de llarg. El fruit és una baia globosa de 5 a 7 mm de diàmetre.

A causa del seu alt contingut de carbohidrats es pot fer digestible per cocció, van ser una important font d'aliment durant almenys els primers 8 segles de l'ocupació maori de Nova Zelanda. La datació per radiocarboni indica el seu ús des d'aproximadament l'any 1000. Altres arbres emparentats van ser probablement apreciats a Oceania. Les arrels de falgueres eren les úniques altres substàncies natives de fonts de carbohidrats.

També són valuosos com a font de fibra. El tronc i les arrels es poden trenar per a cordes, i les fulles es teixeixen per a roba i calçat. El suc de la planta es fa servir contra les infeccions.

És àmpliament utilitzat com a arbre ornamental, tant a Nova Zelanda, a l'Europa occidental (inclusivament a les Illes Britàniques) i la costa nord-oest dels Estats Units, degut a la seva millor tolerància al clima fred que altres monocotiledònies arbòries, aquesta espècie és freqüentment plantada per persones desitjoses de recrear un ambient tropical i una aparença exòtica als seus patis i jardins.

Des de 1987, els arbres col de Nova Zelanda estan sent afectats per una malaltia anomenada "Mort sobtada" causada pel patògen *Phytoplasma australià*, que provoca la defoliació gairebé total de l'arbre afectat en un termini de 2 a 12 mesos.

• DRACAENA DRAGO

És una espècie vegetal típica del Bosc sec mediterrani i matoll suculent d'acàcies i erguenes present a la Macaronèsia, particularment de les Illes Canàries, però la població més gran es troba a l'oest del Marroc. Hi ha parents molt propers a l'est d'Àfrica i algunes illes de l'oceà Índic. El Drago es considera, segons una llei del Govern de les Canàries, el símbol natural de la illa de Tenerife. Els primitius canaris van aprofitar les virtuts curatives de la Sang de drago, nom donat a la resina d'aquest arbre que tenia un color vermell característic, encara que no s'especifiquen malalties concretes per a les quals s'utilitzava; se sap tanmateix que barrejada amb mantega animal era emprada per obtenir un tint de color vermell.

Aquesta planta de lent creixement (pot trigar una dècada a créixer 1 metre), es caracteritza per la seva tija única, llisa en la joventut i que es torna rugós amb l'edat. És l'únic arbre del món la saba del qual és de color vermell i no blanc. La tija no presenta anells de creixement, per la qual cosa la seva edat només es pot estimar pel nombre de fileres de branques, ja que es va ramificant després de la primera floració, aproximadament cada 15 anys. La planta d'aparença arbòria està coronada per una densa copa en forma de paraigües amb fulles coriàcies gruixudes de color entre verd grisenc i glauc, de 50 a 60cm de longitud i uns 3 o 4 d'amplada. Pot assolir més de 12 m d'alçada. Les flors, que sorgeixen en raïms terminals, són de color blanc. Els fruits carnosos, entre 1 i 1,5 cm, són rodons i ataronjats.

Normalment els podem trobar entre els 100 i els 600 metres d'altitud, a l'anomenat bosc termòfil, encara que també s'utilitzen exemplars joves per decorar els jardins o passejos municipals de les illes, així com els jardins particulars.

Durant segles, els viatgers han tallat els troncs de *Dracaena Draco* per extreure gotes de la seva saba vermella, anomenada sang de drac. Els antics egipcis feien servir aquest producte per embalsamar els cadàvers. A l'Edat Mitjana es creia que la resina seca tenia propietats màgiques: es cremava per atraure els amants i es deia que un tros d'aquesta resina al llit guaria la impotència. Els metges medievals també van usar la sàlvia com a astringent. La sang de drac es va utilitzar més tard com a tint i al segle XVIII els fabricants de violins la usaven per donar-los un to vermell fosc.

• YUCCA ELEPHANTIPES

Coneguda com a iuca peu d'elefant, és originària de Mèxic i Guatemala. Pot arribar als 10m. d'alçada, encara que quan se la cultiva poques vegades supera els 5m. Les fulles són lanceolades, d'uns 60-80cm de llargada, de color verd o variegat. Les fulles són punxegudes però no solen fer mal com altres iucques. Les flors són blanques i s'agrupen en raïms penjolls de fins a 2 metres de longitud; i els fruits són negres. Les parts no llenyoses de la iuca peu d'elefant són comestibles. La fruita de iuca o les beines de llavors poden enfornar-se i són molt similars a l'okra en aparença. Quan les llavors encara estan suaus i tendres, es poden retirar de la beina i menjar-se crues. Quan estan seques, es poden moldre en farina.

Les flors de la iuca són molt saboroses i són un bon complement per a amanides, sopes, guisats i plats saltats. Les flors s'utilitzen com a ingredients en receptes a causa del seu sabor amarg.

En alguns països de Centreamèrica es consumeixen com a verdura els brots tendres, les tiges joves i les flors, una recepta tradicional a El Salvador consisteix a omplir amb formatge les flors d'izote i fregir-les; també es realitzen adobats dels botons de les flors. Resisteix fins a -3°C.

• CHAMAEROPS HUMILLIS

El *Chamaerops humilis* és l'única palmàcia espontània a la Península Ibèrica. És una de les palmeres que podem trobar fàcilment pels turons, barrancs i muntanyes del litoral mediterrani espanyol, i alhora en jardins tant públics com privats. És una de les palmeres candidates a ser utilitzades en xerojardineria.

Etimològicament, la paraula *Chamaerops* prové de *chamai* que significa petit, sobre el terra i de *rhops* que significa arbustiu. D'altra banda *Humilis* prové d'*humilis* que significa de poc creixement, la més petita i humil. Amb això es fa referència a l'aspecte compacte i relatiu poc tamany d'aquesta palmera. El margalló o margalló són dos dels noms més populars amb què es coneix el *Chamaerops humilis*. Altres noms comuns són palmell nan, margalló europeu, dàtils de guineu, palmell d'escombra, palmitera o margalló. Pertany a la família Arecaceae i és nativa de l'àrea Mediterrània.

És una palmera diòica per tant hi ha plantes mascles i femelles. Normalment es desenvolupa en diversos troncs i amb una alçada adulta que supera escassament els 3 metres quan les condicions de cultiu són òptimes, que sol ser quan es troben a jardins. En estat salvatge se solen quedar molt més baixes. La carn dels seus fruits és un aliment molt desitjable per ocells i rosegadors del bosc.

El seu cabdell o rovell apical és comestible i d'agradable sabor per a les persones, utilitzant per exemple en amanides. Però compte, això ha provocat en temps d'escassetat la pèrdua de molts exemplars ja que la seva extracció comporta inevitablement la mort de la planta.

La seva espata floral es pot consumir de la mateixa manera quan és jove. Al sud d'Espanya se'l coneixen com a "figues". Es diu que els dàtils madurs, anomenats a Màlaga 'Macucas', són comestibles si bé no tenen valor culinari per la seva alta astringència deguda al seu elevat nivell de tanins.

També, com passa amb moltes altres palmeres, del *Chamaerops humilis* se n'aprofiten o millor dit se n'aprofitaven les fulles en cistelleria, fabricació d'esteres, escombres cordes he fins i tot per farcir tapisseries. De les fulles se n'extreuen fibres per a la indústria paperera i tèxtil.

Temps enrere, els seus fruits es van fer servir en medicina popular com a astringent, encara que encara ara, hi ha llocs del Nord d'Àfrica que se segueix aprofitant les seves arrels atesa la seva riquesa en sucre com a succedani de la sarsaparrilla.

• AGAVE TEQUILIANA

L'Àgave Blau s'utilitza a Mèxic principalment en la producció del tequila. És una planta suculenta perenne pertanyent a la família Agavàcia nativa de les regions xeròfiles de Mèxic. Es cultiva a la regió coneguda com a Denominació d'Origen del Tequila (DOT), que comprèn els estats de Jalisco, Michoacán, Tamaulipas, Nayarit i Guanajuato.

És una planta perenne, composta per nombroses fulles gruixudes i carnoses, acomodades en forma de roseta, a l'apex compten amb una agulla i marges espinosos. La tija és llenyosa i curta, les fulles fan la impressió de sorgir de l'arrel. Al voltant del cor de l'atzavara es troben les penques, que són les tiges de les fulles. Al centre de la pinya s'acumula el suc natural, el qual té alt contingut de sucres, essencials per a la producció del tequila.

El seu metabolisme està adaptat per utilitzar eficientment l'aigua, sobreviuen en condicions àrides i semiàrides: suporten condicions d'estrès causades per l'ambient, com ara dèficit hídric, altes temperatures i salinitat. El sistema d'arrel de les atzavares és superficial, cosa que facilita a la planta l'absorció d'aigua de pluja, això permet tenir una eficiència d'ús d'aigua més gran que la de plantes com el blat de moro.

Assoleix la maduresa fisiològica quan té 8-10 anys i el seu cicle de vida pot arribar a ser fins a 12 anys.

• AGAVE AMERICANA VARIEGATA

L'Àgave americana és una planta utilitzada en jardineria a Espanya, si bé, per la seva rusticitat la podem trobar de manera silvestre a camps i barrancs en zones de clima mediterrani. Aquesta planta s'ha globalitzat, tant pel seu ús en jardineria com per a la producció de fibres per a corderia. El seu cultiu fàcil li ha permès que s'hagi estès fàcilment per zones temperades i àrides de tot el món. Va ser introduïda a Europa a través d'Espanya al segle XVI, primer com a planta ornamental i després com a planta tèxtil.

El seu nom científic és *Agave americana*, encara que se'l coneix popularment amb noms com a pitera, pita, alzivara, cardó, àciba, sisal, abecedària, atzabara, maguey, mague,... pertany a la família de les Agavaceae i és una planta originària de Mèxic i el sud dels Estats Units. D'aquí s'ha estès i naturalitzat a moltes regions del món de clima càlid com per exemple a Sud-amèrica, tota la conca mediterrània, zones d'Àsia, Índia, Austràlia, etc.

Podem descriure l'*Agave americana* com un arbust perenne, acaule espinós, que arriba a una alçada de fins a dos metres, si bé, el seu escapo floral pot arribar fins a 12 metres. Aquesta tija floral l'emet a principis de primavera i es desenvolupa fins a florir a l'estiu. Les seves fulles creixen en roseta basal abraçant la tija, són carneses, amb el marge espinós i un espoló agut a l'extrem apical. L'espècie base té les fulles de color gris-blavós, encara que segons la varietat aquesta pot tenir bandes al llarg de les fulles de color groc o blanc i en els seus diferents tons. La seva floració és espectacular, ho fa una sola vegada coincidint amb el final del seu cicle vegetatiu (aquest fenomen es coneix com a monocarpisme).

Com a curiositat solen ser pol·linitzades per ratpenats. El fruit final és una càpsula trígona i allargada.

Cal destacar que l'*Agave americana* emet al llarg de la seva vida un gran nombre de fillols o fillets des de les arrels superficials.

• ALOE ABORESCENS

Aloe arborescens, és una espècie del gènere *Aloe* que és originària, principalment, de la costa sud-oriental africana, es troba a Sud-àfrica, Moçambic, Zimbabwe i Malawi. Es troba en un ampli rang d'altitud, des del nivell del mar fins a les muntanyes, on creix sobre afloraments rocosos.

De forma arbustiva, amb la base llenyosa i molt ramificada. Si presenten una tija única dominant, aquesta mesura entre 1-4m. Les fulles són de color verd glauc, ensiformes, carneses i amb el marge serrat. Les flors apareixen sobre una tija lateral d'uns 60 cm. de longitud, en una inflorescència de tipus raïm de 20-30 cm, estretament cònica, on es reuneixen les flors de color taronja escarlata. Creixen erectes, i es van inclinant cap avall fins abans de la seva obertura. La floració es produeix a l'hivern. El fruit es presenta en una càpsula de parets fines, que amaga moltes llavors.

L'ús més estès és com a ornamental per la bellesa de les fulles i el color de les flors, que sorgeixen a l'hivern, quan poques plantes estan en floració. El nèctar que produeix també és atractiu per a ocells, papallones i abelles.

L'Àloe *arborescens* comparteix algunes de les propietats amb la seva germana més famosa, l'àloe vera, i s'ha fet servir històricament per tractar cremades i rascades a la pell. Particularment, l'àloe *arborescens* s'ha fet servir en diversos assajos clínics per provar-ne l'eficàcia a l'hora de tractar cremades amb resultats prometedors.

L'etimologia d'aquesta planta té dues parts: *Aloe*, d'origen incert. S'ha fet servir al llarg de la història en diferents idiomes amb diversos significats com "amarg" o "suc", i *arborescens*, epítet del llatí que significa "amb forma d'arbre".

A més, aquesta planta se la coneix amb diversos sinònims, per la qual cosa és possible trobar-la amb aquestes identificacions: Candelabro, Aloe Candelabro, Planta pop (noms comuns en espanyol) Torch Aloe (nom comú en anglès), Aloe fructicosa, Aloe perfoliata, Catevala arborescens...

Assoleix la maduresa fisiològica quan té 8-10 anys i el seu cicle de vida pot arribar a ser fins a 12 anys.

• ALOE VERA

No és cap cactus. L'aparença punxeguda de l'àloe vera i el fet que prospera en paisatges desèrtics vol dir que sovint es confon amb un tipus de cactus. Tot i això, es tracta d'un lliri pertanyent a la família de les Liliaceae.

És un dels remeis herbals més antics. Es va trobar en una antiga llista egípcia de remeis a base d'herbes, que data del 3500 aC, i segons els historiadors, les famoses reines egípcies Nefertiti i Cleòpatra el van fer servir en la seva teràpia de bellesa. Hi ha talles d'àloe vera a la Capella Rosslyn a Escòcia (que apareix al llibre de Dan Brown, el Codi DaVinci), ja que va ser vist com un descobriment molt valuós. Les antigues cultures xinesa i índia, així com els metges grecs i romans també ho van usar. La llegenda explica que Aristòtil va convèncer Alexandre el Gran que capturés l'illa de Socotra a l'Oceà Índic per obtenir el seu ric subministrament d'àloe per curar els seus soldats ferits.

Aleshores, l'àloe vera no és només una tendència actual, ha ajudat les persones a millorar la seva salut i la seva aparença durant segles.

Hi ha més de 300 espècies, conté més de 200 nutrients. ¡L'Àloe és un dels superaliments originals! El seu gel interior proporciona un ric còctel de nutrients que inclou una impressionant llista de vitamines com les vitamines antioxidants C i E i betacarotè i vitamina B12, així com importants minerals, com magnesi, manganès, zinc, coure, crom, calci, sodi, potassi i ferro! També conté 19 dels 20 aminoàcids que requereix el cos humà. Això inclou set dels vuit aminoàcids essencials que el cos no pot fabricar i que s'han de consumir com a aliment. Com si això no fos suficient, també inclou importants polisacàrids de cadena llarga que estimulen el sistema immunològic, lipases i proteases per ajudar a la digestió, potents esterols antiinflamatoris vegetals, saponines protectores, lignina, antraquinones, que tenen analgèsics i antiinflamatoris, propietats bacterianes i àcid salicílic! No és estrany que Alexandre el Gran estigués disposat a lluitar per això!

¡L'àloe vera funciona tan bé per als animals com per als humans! Molts dels principals criadors i entrenadors d'animals domèstics inclouen l'àloe vera a les rutines de cura de mascotes. El Royal Veterinary College al Regne Unit confirma que l'àloe vera va ser utilitzat àmpliament pels veterinaris als segles XVIII i XIX, particularment en animals de granja i cavalls. Fins i tot la planta forma part de l'escut de la universitat!

• PHORMIUM

Els Phormium són coneguts a Europa des de començaments del segle XVIII, descoberts a les expedicions del Capità Cook pel Pacífic Sud el 1773. Són coneguts com a "lli de Nova Zelanda", caracteritzats principalment per la producció de fibres vegetals d'extraordinària resistència. La seva etimologia precisament ve d'un ús que se li va donar pels maoris de Nova Zelanda, en fabricar cistelles i altres utensilis, se'ls va donar com a nom científic *Phormium* que en grec significa "cistell". Avui dia són un recurs indispensable per a l'ornamentació tant als parcs com als jardins. Per la seva elevada resistència és capaç d'adaptar-se en les condicions més dures. Les dues espècies principals són el *Phormium tenax* i el *Phormium cookianum*, ambdues endèmiques de Nova Zelanda, a partir d'aquestes s'han generat noves varietats amb diferents tonalitats i característiques.

La gran resistència de les fibres del Phormium han estat utilitzades pels maoris per confeccionar peces com ara vestits, cistelleria, cordes, xarxes de pesca, etc. Amb les seves flors es recol·lectava el nèctar per a la mel i amb el pol·len es fabricaven cosmètics. Una àmplia varietat d'usos, cosa que el convertia en una planta molt apreciada.

Avui dia la seva utilització ha caigut en desús, substituïda per polímers sintètics, i només sobreviuen alguns objectes de cistelleria, objectes artesanals o producció artesanal de teixits de lli d'alta qualitat. Actualment són molt utilitzades les fulles tallades en floristeria per a la confecció d'arranjaments florals, emprant especialment aquelles varietats més vistoses de ratlles grogues i verdes, o els colors més atractius. Planta pop (noms comuns en espanyol) Torch Aloe (nom comú en anglès), Aloe fructicosa, Aloe perfoliata, Catevala arborescens...

Assoleix la maduresa fisiològica quan té 8-10 anys i el seu cicle de vida pot arribar a ser fins a 12 anys.